

Yleinen valintaperuste 14: DNSH-tarkastelu

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

DNSH-tarkastelu

Projektin nimi:

Tarkastelun laatija:

Päivämäärä:

(1) Ilmastonmuutoksen hillintä

VAIHE 1: Yleispiirteinen arviointi investointihankkeen vaikutuksista:

- Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään?
- Lisääntyvätkö kasvihuonekaasupäästöt? (Jos lisääntyvät, onko lisäys lievää tai sitä suurempaa? - tässä voidaan huomioida myös ristikkäisvaikutukset ja substituutio)
- Pienenevätkö hiilinielut ja/tai hiilivarastot?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit KYLLÄ, siirry täyttämään VAIHE 2

Ei

Mikäli vastasit EI, kirjaa lyhyet perustelut alla olevaan tekstikenttään (esim. "ei koske hanketta" tai "vain lieviä vaikutuksia") ja siirry tämän jälkeen kohtaan "Ilmastonmuutokseen sopeutuminen"

VAIHE 2: Investointihankkeen tarkennettu DNSH-arviointi:

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Onko investointihankkeella merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään?

- Lisääntyvätkö kasvihuonekaasupäästöt merkittävästi?
- Pienenevätkö hiilinielut ja/tai hiilivarastot?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit "KYLLÄ", hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada EAKR-rahoitusta. Kirjoita lyhyt perustelu yleisen valintaperusteen 14 selityskenttään EURA2021-järjestelmässä.

Ei

Mikäli vastasit "EI", kirjoita lyhyt perustelu (esim. "kokonaisuus huomioiden hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia")

(2) Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

VAIHE 1: Yleispiirteinen arviointi investointihankkeen vaikutuksista:

- Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen?
- Lisääkö hanke vedenkulutusta?
- Lisääkö hanke tulva- tai kuivuusriskiä tai alltiutta sään ääri-ilmiöille?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit KYLLÄ, siirry täyttämään VAIHE 2

Ei

Mikäli vastasit EI, kirjaa lyhyet perustelut alla olevaan tekstikenttään (esim. "ei koske hanketta" tai "vain lieviä vaikutuksia") ja siirry tämän jälkeen kohtaan "vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele"

VAIHE 2: Investointihankkeen tarkennettu DNSH-arviointi:

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

Onko investointihankkeella mahdollisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia ilmastonmuutokseen sopeutumiseen?

- Lisääkö hanke vedenkulutusta merkittävästi?
- Lisääkö hanke tulva- tai kuivuusriskiä tai alltiutta sään ääri-ilmiöille?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit "KYLLÄ", hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada EAKR-rahoitusta. Kirjoita lyhyt perustelu yleisen valintaperusteen 14 selityskenttään EURA2021-järjestelmässä.

Ei

Mikäli vastasit "EI", kirjoita lyhyt perustelu (esim. "kokonaisuus huomioiden hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia")

(3) Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele

VAIHE 1: Yleispiirteinen arviointi investointihankkeen vaikutuksista:

- Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja suojeleluun?
- Voiko hanke aiheuttaa pinta- tai pohjavesien tilan heikentymistä (esimerkiksi lisätä ravinne-, metalli- tai kiintoainekuormitusta, heikentää kalojen elinolosuhteita tai levittää vieraslajeja)?
- Lisääkö hanke lämpökuormitusta?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit KYLLÄ, siirry täyttämään VAIHE 2

Ei

Mikäli vastasit EI, kirjaa lyhyet perustelut alla olevaan tekstikenttään (esim. "ei koske hanketta" tai "vain lieviä vaikutuksia") ja siirry tämän jälkeen kohtaan "siirtyminen kiertotalouteen"

VAIHE 2: Investointihankkeen tarkennettu DNSH-arviointi:

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

- Onko investointihankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja suojeleluun?
- Voiko hanke aiheuttaa pinta- tai pohjavesien tilan heikentymistä? Esimerkiksi lisätä ravinteiden, metallien tai muiden haitallisten ja vaarallisten aineiden kuormitusta tai heikentää kalojen elinolosuhteita merkittävästi?
- Lisääkö hanke lämpökuormitusta merkittävästi?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit "KYLLÄ", hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada EAKR-rahoitusta. Kirjoita lyhyt perustelu yleisen valintaperusteen 14 selityskenttään EURA2021-järjestelmässä.

Ei

Mikäli vastasit "EI", kirjoita lyhyt perustelu (esim. "kokonaisuus huomioiden hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia")

(4) Siirtyminen kiertotalouteen

VAIHE 1: Yleispiirteinen arviointi investointihankkeen vaikutuksista:

- Onko hankkeella mahdollisia haitallisia vaikutuksia siirtymisessä kiertotalouteen?
- Lisääkö hanke luonnonvarojen käyttöönottoa?
- Vaikeuttaako hanke tuotteiden tai materiaalien uudelleenkäyttöä tai lyhentääkö tuotteiden käyttöikä?
- Vaikeuttaako hanke materiaalien kierrätystä?
- Lisääkö hanke jätteiden loppusijoittamista tai polttamista?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit KYLLÄ, siirry täyttämään VAIHE 2

Ei

Mikäli vastasit EI, kirjaa lyhyet perustelut alla olevaan tekstikenttään (esim. "ei koske hanketta" tai "vain lieviä vaikutuksia") ja siirry tämän jälkeen kohtaan "ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen"

VAIHE 2: Investointihankkeen tarkennettu DNSH-arviointi:

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

- Onko investointihankkeella mahdollisia merkittäviä haitallisia vaikutuksia siirtymisessä kiertotalouteen?
- Lisääkö hanke merkittävästi luonnonvarojen käyttöönottoa? (Eryisesti huomioitava kriittiset materiaalit kuten harvinaiset maametallit)
- Vaikeuttaako hanke merkittävästi tuotteiden tai materiaalien uudelleenkäyttöä taikka lyhentääkö se tuotteiden käyttöikä?
- Onko tuotteiden tai materiaalien kierrätettävyys huomioitu?
- Lisääkö hanke merkittävästi jätteiden loppusijoittamista tai polttamista?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit "KYLLÄ", hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada EAKR-rahoitusta. Kirjoita lyhyt perustelu yleisen valintaperusteen 14 selityskenttään EURA2021-järjestelmässä.

Ei

Mikäli vastasit "EI", kirjoita lyhyt perustelu (esim. "kokonaisuus huomioiden hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia")

(5) Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen

VAIHE 1: Yleispiirteinen arviointi investointihankkeen vaikutuksista:

- Johtaako hanke esimerkiksi päästöjen lisääntymisen tai maankäytön muutoksen välityksellä ympäristön (maa, vesi, ilman laatu) tilan heikentymiseen?
- Lisääkö hanke ympäristön kemikalisoitumista?
- Aiheutuuko hankkeesta merkittäviä haitallisten tai vaarallisten aineiden päästöjä?
- Voivatko ympäristöriskit lisääntyä?
- Jokin muu haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit KYLLÄ, siirry täyttämään VAIHE 2

Ei

Mikäli vastasit EI, kirjaa lyhyet perustelut alla olevaan tekstikenttään (esim. "ei koske hanketta" tai "vain lieviä vaikutuksia") ja siirry tämän jälkeen kohtaan "biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojele ja ennallistaminen"

VAIHE 2: Investointihankkeen tarkennettu DNSH-arviointi:

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoa ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

- Johtaako hankkeen pilotointi- ja demonstraatiovaihe tai aineellinen investointi esimerkiksi päästöjen lisääntymisen tai maankäytön muutoksen välityksellä ympäristön (maa, vesi, ilman laatu) tilan heikentymiseen?
- Otetaanko tuotannossa huomioon BAT vaatimukset? (kemianteollisuuden ja metallinvalmistuksen BREF-dokumentit)
- Lisääkö hanke ympäristön kemikalisoitumista? Esim. haitallisten aineiden vuotoja tai huuhtoutumista maaperään, pohja- tai pintavesiin?
- Lisääkö hanke vaarallisten aineiden päästöjä merkittävästi?
- Lisääkö hanke muita ympäristöriskejä? (Esimerkiksi räjähdysvaaraa?)
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit "KYLLÄ", hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada EAKR-rahoitusta. Kirjoita lyhyt perustelu yleisen valintaperusteen 14 selityskenttään EURA2021-järjestelmässä.

Ei

Mikäli vastasit "EI", kirjoita lyhyt perustelu (esim. "kokonaisuus huomioiden hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia")

(6) Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen

VAIHE 1: Yleispiirteinen arviointi investointihankkeen vaikutuksista:

- Voiko hanke heikentää biologista monimuotoisuutta tai vaikeuttaa ekosysteemien suojeleminen ja/tai ennallistamista?
- Tuhoako tai pirstooko hanke suojeleminen tai uhanalaisen luontotyyppien esiintymiä tai heikentää niiden laatua?
- Pienentääkö hanke suojeleminen tai uhanalaisen luontotyyppien esiintymän kokoa tai luontotyyppien esiintymisaluetta?
- Tuhoako tai pirstooko hanke suojeleminen tai uhanalaisen lajin elinympäristöä tai heikentää sen laatua?
- Pienentääkö hanke suojeleminen tai uhanalaisen lajin populaatiokokoa tai lajin esiintymisaluetta?
- Vaikeuttaako hanke ekosysteemien suojeleminen ja ennallistamista?
- Jokin muu biologista monimuotoisuutta heikentävä tai haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit KYLLÄ, siirry täyttämään VAIHE 2

Ei

Mikäli vastasit EI, kirjaa lyhyet perustelut alla olevaan tekstikenttään (esim. "ei koske hanketta" tai "vain lieviä vaikutuksia")

VAIHE 2: Investointihankkeen tarkennettu DNSH-arviointi:

Arvioi hankkeen haitallisten ympäristövaikutusten voimakkuutta, kestoja ja laajuutta sekä hankkeen kohteen herkyyttä muutoksille ja arvioi näiden perusteella vaikutusten merkittävyyttä. Voit myös kuvata, miten haitallisia vaikutuksia voidaan lieventää.

- Voiko hankkeen toiminta heikentää merkittävästi biologista monimuotoisuutta tai merkittävästi vaikeuttaa ekosysteemien suojeleminen ja/tai ennallistamista?
- Vaikuttaako toiminta haitallisesti lajin tai luontotyyppien suotuisan suojeleminen saavuttamiseen tai siinä pysymiseen?
- Ulottuvatko hankkeen vaikutukset suojeleminen tai muuten arvokkaille alueille?
- Jokin muu merkittävä haitallinen vaikutus?

Kyllä

Mikäli vastasit "KYLLÄ", hakemus ei täytä DNSH-tarkastelun kriteereitä eikä siten voi saada EAKR-rahoitusta. Kirjoita lyhyt perustelu yleisen valintaperusteen 14 selityskenttään EURA2021-järjestelmässä.

Ei

Mikäli vastasit "EI", kirjoita lyhyt perustelu (esim. "kokonaisuus huomioiden hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia")

Arviointiin liittyviä ohjeita

VAIHE 1

Lyhyt tarkastelu hankkeen vaikutuksista riittää kun:

- hankkeen ilmastonmuutoksen hillintään myönnettävän tuen kerroin yleisasetuksessa on 100 % (kertoimet löytyvät [yleisasetuksen 2021/1060](#) liitteestä I) tai kiertotalouden osalta: hankkeen kierrätettyjen materiaalien käyttö raaka-aineena tehokkuuskriteerien mukaisesti edistää kiertotaloustavoitetta sataprosenttisesti
- hanke täyttää [EU taksonomia-asetuksen](#) liitteen 1 perusteella ilmastonmuutoksen hillinnän “merkittävästä edistämisestä” ja siihen liittyvät ei merkittävää haittaa –kriteerit
- lisäohje kohtaan (6) biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu: Ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen vaikeutuvat esimerkiksi silloin, kun toiminnan vaikutukset ulottuvat Natura 2000 -alueelle tai luonnonsuojelualueelle

VAIHEEN 2 YKSITYISKOHTAISET OHJEET

(1) Ilmastonmuutoksen hillintä

- Ilmastovaikutusten arviointiin voi mahdollisuuksien mukaan käyttää **LCA-periaatteita** (elinkaariarviointi), esim. **KHK-protokollan ohjeistusta**, PEF-menetelmää ([2013/179/EU](#)) tai muuta soveltuvaa menetelmää
- kasvihuonekaasupäästöjen kuvauksessa voidaan verrata päästötasoja samankaltaiseen toimintaan (BAT-arviointi) tai miten toimenpide asettuu esim. kunnan hiilineutraalustavoitteisiin nähden

(2) Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

- Tässä tulisi tarkastella esim. mahdollisen vedenkulutuksen vaikutuksia paikalliseen vesitaseeseen. Myös ilmastonmuutoksen mahdolliset vaikutukset toimintaan tulee arvioida, esim. onko prosessissa tarvittavan veden saanti vaarassa tulevaisuudessa sään ääri-ilmiöiden toteutuessa.
- **Vaikutuksen merkittävyys arvioidaan erillisen arviointiohjeen avulla (Liite 3 b)**

(3) Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele

- Mikäli hankkeella on voimassa oleva ympäristölupa ja/tai YVA n tehty, löytyy näiden prosessien materiaaleista yleensä tietoa, jota voidaan hyödyntää riittävässä määrin vaikutusten arvioinnissa. Mikäli hankkeella on voimassa oleva ympäristölupa, voidaan lähtökohtaisesti katsoa, että DNSH-kelpoisuus täyttyy tämän tavoitteen osalta.
- Muutoin tulisi tunnistaa ja arvioida mahdolliset riskit vesienhoitosuunnitelmien mukaisten ympäristötavoitteiden saavuttamiselle eli alentavatko päästöt tai fyysiset muutokset mahdollisuutta saavuttaa hyvä tila tai hyvä saavutettavissa oleva tila voimakkaasti muutetuissa vesimuodostumissa. Jos tilan luokitus heikentyy päästöjen vuoksi, hankkeen vaikutukset voidaan selvästi arvioida merkittävästi haitallisiksi.
- Muuttujalista sisältää erilaisia ekologisia ja kemiallisia parametreja, jotka eivät saa heikentyä. Luokittelun vaihteluvälin sisällä voidaan laajemmin liikkua ("pieni värähdys OK"). DNSH-kuvauksessa tulisi tunnistaa prosessissa syntyvien päästöjen muuttujat, jotka voivat vaikuttaa vastaanottavan vesistön tilaan heikentävästi. Vastaanottavan vesistön ominaisuudet (esim. onko kyseessä iso järvi vai pieni joki) vaikuttavat arviointiin.
- Haitallisten vaikutusten kesto tulisi myös arvioida, esim. rakennusajan vaikutukset voivat olla väliaikaisia. Kuvauksessa on tuotava esille kaavoitukselliset asiat ja laitoksen sijainti, esim. sijainti suhteessa pohjavesialueisiin.
- Vaikutuksen merkittävyys arvioidaan erillisen arviointiohjeen avulla (Liite 3 c).

(4) Siirtyminen kiertotalouteen

- Tässä tulisi kuvata miten hanke asettuu suhteessa jättehierarkiaan. EAKR-asetuksen mukaisesti ei pääsääntöisesti voida tukea hankkeita, jotka esim. lisäävät jätteiden kaatopaikkasijoittamista tai jäännösjätteiden käsittelylaitosten kapasiteettia. Erityisesti tulee tarkastella sitä, miten hankkeessa on huomioitu:
 - uusiutumattomien luonnonvarojen käyttö tuotannossa
 - tuotteen tai tuotannossa syntyvän jätteen mahdollinen uudelleenkäyttö tai materiaalin kierrätettävyys
 - tuotteen kestävyys/käyttöikä
 - tuotannossa syntyvän kaatopaikalle joutuvan jätteen määrä
 - tuotteen/jätteen sisältämien haitallisten aineiden vaikutus uudelleenkäyttöön/kierrättämiseen (ja miten tietoa tuotteen haitallista aineista koko arvoketjussa edistetään)
- Hankkeen tulee myös olla valtakunnallisen jättesuunnitelman mukainen.
- Vaikutuksen merkittävyys arvioidaan erillisen arviointiohjeen avulla (Liite 3 d).

(5) Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen

- Mikäli hankkeella on voimassa oleva ympäristölupa ja/tai YVA on tehty, ympäristötavoitteiden kuvauksiin löytynee yleensä tietoa, jota voidaan hyödyntää riittävässä määrin. Mikäli hankkeella on voimassa oleva ympäristölupa, voidaan katsoa, että DNSH-kelpoisuus täyttyy tämän tavoitteen osalta.

- Tässä kohdassa tulisi kuvata toimintaan sovellettavat BREF-asiakirjat ja miten toiminta täyttää BAT-vaatimukset (sitovaa ovat BAT-päästötasot). Tietoa BATista ja vertailuasiakirjat löytyvät SYKEN BAT-sivuilla. Mikäli toimintaan ei ole soveltuvaa BREF-asiakirjaa/BAT-päätelmää, toiminnan BAT-vertailuun voidaan käyttää referenssinä muita BAT-selvityksiä ja sääntelyä (esimerkiksi Pohjoismaiden ministerineuvoston alla tehdyt BAT selvitykset, HELCOM-suositukset ja vastaavat).
- Käytettävien kemikaalien on oltava kemikaaliasetuksen mukaisia (säädökset):
 - Valtioneuvoston vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista antama asetus 1022/2006
 - Johdettavat vedet eivät saa sisältää liitteessä 1 A) tarkoitettuja vaarallisia aineita eikä liitteissä 1 C1) ja 1 D) tarkoitettuja aineita pitoisuuksina, jotka voivat johtaa ympäristölaatunormin ylittymiseen
 - Vesiympäristölle vaarallisia ja haitallisia aineita koskevan lainsäädännön soveltaminen (opas).
- Toiminnassa ei saa käyttää REACH- tai POP-asetuksissa kiellettyjä aineita.
- Ympäristövahinkojen hallinta tulee olla sääntelyn mukaista. Häiriö- ja poikkeustilanteita varten on tehtävä YSL 15 § riskianalyysiin perustuva ennaltavarautumissuunnitelma.
- Laitoksen toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden hyvää tilaa. Ilmanlaatu normit eivät saa ylittyä.
- Yksi kriteeri DNSH-kelpoisuudelle on laitoksen teollisuuspäästödirektiivin (2010/75/EU) mukainen BAT-kelpoisuus. BAT ei kuitenkaan huomioi laitoksen sijaintia, ja näin ollen kohteen herkkyys voi asettaa lisävaatimuksia (myös ympäristölupaprosessissa).
- Vaikutuksen merkittävyys arvioidaan erillisen arviointiohjeen avulla (Liite 3 e).

(6) Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

- Mikäli hankkeella on voimassa oleva ympäristölupa ja/tai YVA on tehty, löytyy näiden prosessien materiaaleista yleensä tietoa, jota voidaan hyödyntää riittävässä määrin vaikutusten arvioinnissa. Mikäli hankkeella on voimassa oleva ympäristölupa, voidaan katsoa, että DNSH-kelpoisuus täyttyy tämän tavoitteen osalta.
- Joissakin tapauksissa raaka-aineen hankinta vaatii lisäselvitystä.
- Tässä tulisi tarkastella, miten hanke vaikuttaa muun muassa lajeihin ja niiden elinympäristöihin, luontotyyppien esiintymiin sekä suojeltuihin tai muuten arvokkaisiin alueisiin.
- Jos kyseessä on olemassa oleva laitos tai tieosuus, niin mahdolliset haitalliset vaikutukset syntyvät pääosin lisääntyneiden tai muuten aiemmista poikkeavien päästöjen kautta eli vaikutuksina lähinnä lajien elinympäristöjen tai luonto-tyyppien esiintymien laatuun.
- Jos kyseessä on kokonaan uusi laitos tai tieosuus, on tarkasteltava myös rakentamisen vaikutuksia, mukaan lukien välilliset haitalliset vaikutukset kuten liikenne laitokselle tai työmaalle.
- Luonnonsuojelulain (1096/1996) 1 §:n mukaan luonnonsuojelussa on tähdättävä maamme luontotyyppien ja luonnonvaraisten eliölaajien suotuisan suojelutason saavuttamiseen ja säilyttämiseen. Luontotyyppien suojelutaso on suotuisa, kun sen luontainen levinneisyys ja kokonaisala riittävät

turvaamaan luontotyyppin säilymisen ja sen ekosysteemin rakenteen ja toimivuuden pitkällä aikavälillä sekä luontotyyppille luonteenomaisten eliölaajien suojelutaso on suotuisa. Eliölaajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

- Suomen uhanalaisista luontotyypeistä ja lajeista löytyy lisätietoa **uhanalaisuusarviointien raporteista ja verkkopalveluista.**
- Suojeltuja tai muuten arvokkaita alueita ovat mm.:
 - Natura 2000 -alueet
 - luonnonsuojelualueet
 - suojeluun varatut alueet (valtakunnallisten suojeluohjelmien vielä suojelemattomat kohteet sekä muut valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankitut alueet)
 - valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat
 - lintujen tärkeät pesimä-, ruokailu-, sulkimis- ja levähdysalueet sekä muuttoreitit